

**AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI SOHASIDA DAVLAT SIYOSATI
VA QO'LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMLARI**

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15070687>

Abduvoxobov Abbosbek Abdusamat o'g'li

Andijon Davlat Texnika Instituti

Axborot texnologiyalar kafedrası assistenti

Annotatsiya: *Ushbu maqolada axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) sohasida davlat siyosati va qo'llab-quvvatlash mexanizmlari tahlil qilinadi. AKTning iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyotdagi o'rni, raqamli transformatsiya strategiyalari, mahalliy IT-bozorni rivojlantirish, internet infratuzilmasini takomillashtirish, IT-startaplarni qo'llab-quvvatlash va axborot xavfsizligini ta'minlash choralari yoritiladi. Shuningdek, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (Big Data) texnologiyalari va xalqaro hamkorlikning ahamiyati muhokama qilinadi. Ushbu maqolada AKT sohasi rivojlanishining asosiy yo'nalishlarini tushunish va davlat tomonidan amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar haqida tasavvur hosil qilishga yordam beradi.*

Kalit so'zlar: *Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT), Raqamli transformatsiya, Elektron hukumat, IT-startaplar, Sun'iy intellekt, Katta ma'lumotlar (Big Data), Kibertahdidlar va axborot xavfsizligi, Internet infratuzilmasi, Davlat siyosati, Raqamli iqtisodiyot.*

Abstract: *This article analyzes state policy and support mechanisms in the field of information and communication technologies (ICT). The role of ICT in economic and social development, digital transformation strategies, measures to develop the local IT market, improve Internet infrastructure, support IT startups and ensure information security are highlighted. The importance of artificial intelligence, big data (Big Data) technologies and international cooperation is also discussed. This article helps to understand the main directions of development of the ICT sector and form an idea of the measures being taken by the state.*

Keywords: *Information and communication technologies (ICT), Digital transformation, E-government, IT startups, Artificial intelligence, Big Data, Cyber threats and information security, Internet infrastructure, Public policy, Digital economy.*

Аннотация: *В статье анализируется государственная политика и механизмы поддержки в сфере информационно-коммуникационных технологий (ИКТ). Будут рассмотрены роль ИКТ в экономическом и социальном развитии, стратегии цифровой трансформации, развитие локального рынка ИТ, совершенствование интернет-инфраструктуры, поддержка ИТ-стартапов, а также меры по обеспечению информационной безопасности. Также будет обсуждаться важность искусственного интеллекта, технологий больших данных и международного*

сотрудничества. Эта статья поможет вам разобраться в основных направлениях развития сектора ИКТ и даст представление о мерах, предпринимаемых государством.

Ключевые слова: *Информационные и коммуникационные технологии (ИКТ), Цифровая трансформация, Электронное правительство, ИТ-стартапы, Искусственный интеллект, Большие данные, Киберугрозы и информационная безопасность, Интернет-инфраструктура, Государственная политика, Цифровая экономика.*

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) zamonaviy jamiyatning muhim tarkibiy qismi bo'lib, iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyotning ajralmas bo'lagi hisoblanadi. Davlatning ushbu sohaga alohida e'tibor qaratishi innovatsion iqtisodiyotni shakllantirish, raqamli transformatsiyani jadallashtirish va axborot xavfsizligini ta'minlashda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

AKT sohasida davlat siyosati, avvalo, raqamli infratuzilmani rivojlantirish, sohani tartibga solish va axborot xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan. Davlat raqamli iqtisodiyotni qo'llab-quvvatlash maqsadida zamonaviy internet tarmoqlari, bulutli texnologiyalar, sun'iy intellekt va katta hajmdagi ma'lumotlar (Big Data) kabi ilg'or texnologiyalarni joriy etishga katta e'tibor beradi. Shuningdek, elektron hukumat tizimining takomillashtirilishi ham aholining davlat xizmatlaridan qulay foydalanish imkoniyatlarini kengaytiradi. AKT sohasidagi davlat siyosatining muhim yo'nalishlaridan biri – innovatsion startaplarni rag'batlantirish va IT-parklar faoliyatini qo'llab-quvvatlashdir. Davlat xususiy sektor bilan hamkorlikda texnoparklar va inkubatsiya markazlarini tashkil etish orqali dasturchilar va IT-mutaxassislariga zarur sharoitlarni yaratadi. Bu esa yangi texnologiyalarni joriy etish va AKT xizmatlarini eksport qilish imkoniyatlarini oshiradi. AKT kompaniyalarini rag'batlantirish uchun soliq imtiyozlari va kredit yordamlari ham davlat siyosatining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Jumladan, IT-kompaniyalarga beriladigan preferensiyalar ularning bozorga moslashuvchanligini oshirishga va global raqobatda o'z o'rnini topishga yordam beradi. Shuningdek, mahalliy dasturiy mahsulotlarni rivojlantirish va import o'rnini bosuvchi texnologiyalarni ishlab chiqish bo'yicha davlat tomonidan maxsus dasturlar amalga oshiriladi.

Kiberxavfsizlik masalasi ham AKT sohasidagi davlat siyosatining ajralmas qismi bo'lib, axborot tizimlari va ma'lumotlar himoyasini ta'minlash uchun maxsus qonunchilik asoslari shakllantirilmoqda. Xususan, davlat tashkilotlari va xususiy korxonalarining kiberhujumlarga qarshi kurashish qobiliyatini oshirish maqsadida raqamli xavfsizlik bo'yicha dasturlar ishlab chiqilmoqda. AKT sohasini rivojlantirish uchun malakali kadrlarni tayyorlash va ularga zamonaviy bilimlar berish ham muhim yo'nalish hisoblanadi. Davlat universitetlarda va IT-akademiyalarda dasturlash, sun'iy intellekt, tarmoq texnologiyalari va kibermuhandislik bo'yicha mutaxassislar tayyorlashga alohida e'tibor qaratilmoqda. Bundan tashqari, xalqaro

kompaniyalar bilan hamkorlikda malaka oshirish dasturlari va onlayn kurslar tashkil etilmoqda.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) sohasida davlat siyosati va qo'llab-quvvatlash mexanizmlari haqida qo'shimcha quyidagi muhim jihatlarni keltirish mumkin:

Raqamli transformatsiya strategiyalari

Ko'pgina davlatlar AKT sohasini rivojlantirish uchun milliy raqamli transformatsiya strategiyalarini ishlab chiqmoqda. Bunday strategiyalar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

oElektron hukumat tizimini rivojlantirish – davlat xizmatlarini avtomatlashtirish, fuqarolar uchun qulay raqamli platformalarni yaratish.

o"Smart City" loyihalari – aqlli shahar infratuzilmasi, transport boshqaruvi, ekologik monitoring kabi sohalarni raqamlashtirish.

oRaqamli iqtisodiyotni rivojlantirish – elektron tijorat, fintech, sun'iy intellekt va blokcheyn texnologiyalarini joriy qilish.

Mahalliy IT-bozorni himoya qilish va rivojlantirish

Ko'pgina davlatlar AKT sohasida o'z milliy kompaniyalarini qo'llab-quvvatlash uchun:

oMahalliy IT-mahsulotlarni rivojlantirishga grant va subsidiyalar ajratadi.

oXorijiy dasturiy ta'minot va texnologiyalarga muqobil milliy mahsulotlarni yaratish siyosatini yuritadi.

oDavlat sektorida faqat milliy IT-kompaniyalarning dasturiy mahsulotlaridan foydalanish talabini joriy etadi.

Internet va telekommunikatsiya infratuzilmasini rivojlantirish

oAKT sohasidagi muhim yo'nalishlardan biri – internet va mobil aloqa infratuzilmasini yaxshilashdir. Bu borada davlat:

oOptik tolali internet tarmog'ini kengaytirish bo'yicha investitsiyalarni jalb qiladi.

oQishloq joylarida internet qamrovini oshirish uchun subsidiya va grantlar ajratadi.

o5G texnologiyalarini rivojlantirish va joriy qilish siyosatini yuritadi.

IT-startaplar uchun ekotizim yaratish

Yangi innovatsion texnologiyalarni rivojlantirish maqsadida davlat:

oIT-inkubator va akselerator dasturlarini yo'lga qo'yadi.

oStartaplar uchun soliq imtiyozlari yaratadi.

oXususiy va davlat investitsiyalarini jalb qilish uchun maxsus texnoparklar tashkil etadi.

Xulosa qilib aytganda, davlatning AKT sohasini rivojlantirish bo'yicha olib borayotgan siyosati iqtisodiy taraqqiyotning muhim omili bo'lib, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, axborot xavfsizligini ta'minlash, IT-kompaniyalarni qo'llab-quvvatlash va malakali mutaxassislarni tayyorlash orqali yanada rivojlanib boradi. Bu esa o'z navbatida raqamli iqtisodiyotning barqaror o'sishini ta'minlab, mamlakatning global AKT bozorida o'z o'rnini mustahkamlashga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR:

1. Abdurahmonov Q.X., Xolmatov S.S. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining iqtisodiy rivojlanishga ta'siri // O'zbekiston Milliy universiteti ilmiy jurnali, 2023.
2. Karimov U. Raqamli iqtisodiyot va axborot texnologiyalarining biznes muhitga ta'siri // Innovatsion texnologiyalar ilmiy jurnali, 2022.
3. Sharipov N. AKT sohasi rivojlanishining xalqaro tajribasi va O'zbekiston uchun imkoniyatlar // Iqtisodiyot va boshqaruv, 2021.